

تربیت در مدرسه
قرآن و ولایت

www.ketab.ir

دکتر اسماعیل منصورى لاریجانی

www.ketab.ir

سرشناسه	: منصورى لاریجانی، اسماعیل، ۱۳۳۰ -
عنوان و نام پدیدآور	: تربیت در مدرسه قرآن و ولایت/ اسماعیل منصورى لاریجانی.
مشخصات نشر	: قم: خادم الرضا علیه السلام، ۱۴۰۲.
مشخصات ظاهری	: ۱۹۶ ص.
شابک	: ۶ - ۲۴۰ - ۲۰۶ - ۶۰۰ - ۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: تربیت اخلاقی -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام Moral education -- Religious aspects -- Islam
	: تربیت اخلاقی -- جنبه‌های قرآنی Moral education -- Qur'anic teaching
	: خودشناسی -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام Self-perception -- Religious aspects -- Islam
رده بندی کنگره	: BP ۲۳۰/۸۸
رده بندی دیویی	: ۲۹۷/۴۸۳۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۹۲۷۶۵۲۲
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیپا

تربیت در مدرسه قرآن و ولایت

دکتر اسماعیل منصوری لاریجانی

ناشر: انتشارات خادم الرضا
لیتوگرافی: مصفا / چاپ: کوثر / صحافی: ترابی
نوبت چاپ اول - تابستان ۱۴۰۲
شمارگان: ۵۰ نسخه

برای اطلاع از قیمت به سایت انتشارات خادم الرضا مراجعه فرمایید:
Khademolreza.com

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۰۶-۲۴۰-۶

جميع حقوق برای موسسه فرهنگي برهان حکمت علوی محفوظ می باشد.

۸۰۰۰۰

ارتباط با ما:

ق.م. خیابان صفویه (شهباز)، اتوبان کوچک ۲۸، پلاک ۷۸۲

۳۷۱۹۵-۱۱۱۹ صندوق پستی

صفحه اینستاگرام @khademolreza

نمایش تصاویر، معرفی کتابها و مطالب مرتبط با انتشارات

کانال سروش @khademolreza

اطلاع رسانی آخرین اخبار و نگره های نشر

۰۲۵ - ۳۷۷۲۱۶۵ - ۳۷۷۲۱۱۲۲

۰۹۱۲ ۲۴۶ ۱۲۰۵ - ۰۹۱۲ ۲۵۱ ۳۶۸۹

فروشگاه مجازی khademolreza.com

با امکان خرید محصولات و بهره مندی از تخفیف ویژه

۳۰۰۰۱۹۱۹۶۰

۱۱۲ عضویت در باشگاه مخاطبین با ارسال عدد

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۹	مقدمه
۱۳	فصل اول: خود شناسی
۱۳	اهمیت خود شناسی
۱۶	منابع خود شناسی
۲۳	فصل دوم: آداب تربیت
۲۳	توبه
۳۱	طهارت
۳۶	زهد
۴۱	ذکر و فکر
۴۴	محاسبه و مراقبه
۴۹	عبادت
۵۳	شب زنده داری و سحر خیزی
۶۱	دعا و نیایش
۶۷	فصل سوم: عوامل تربیت
۶۷	۱. الگوی عملی
۷۰	۲. رزق حلال
۷۲	۳. اخلاص و پاکی
۷۵	۴. وقت شناسی

۵. واعظ نفسانی ۷۹
۶. عقل و حکمت ۸۱
۷. محبت ۸۵
۸. تکلیف گرایی ۸۹
۹. محیط سالم ۹۳
۱۰. انس با قرآن کریم ۹۷
۱۱. انتخاب همسالان ۱۰۰
۱۲. همنشین خوب ۱۰۲
- فصل چهارم: آثار تربیت ۱۰۵
۱. شوق خداخواهی ۱۰۵
۲. پاکی شناسی و خوش بینی ۱۰۹
۳. صبر و پایداری ۱۱۲
۴. ولایت پذیری ۱۱۵
۵. علم نافع ۱۱۷
۶. بدی را با خوبی پاسخ دادن ۱۱۹
۷. احترام به والدین ۱۲۲
۸. صله ارحام ۱۲۵
۹. انفاق و کمک به دیگران ۱۲۷
۱۰. خمس و زکات ۱۳۱
۱۱. حفظ وحدت کلمه ۱۳۳
۱۲. تواضع ۱۳۵
۱۳. ساده زیستی ۱۳۸
۱۴. راستگویی و صداقت پیشگی ۱۳۹
۱۵. وفای به عهد ۱۴۱
۱۶. تقوای اجتماعی ۱۴۲

۱۴۳.....	۱۷. روحیه عدالت خواهی
۱۴۷.....	فصل پنجم: هدف عالی تربیت
۱۴۷.....	چرا غیبت؟
۱۵۰.....	چرا انتظار؟
۱۵۴.....	اوصاف تربیت یافتگان حکومت ظهور
۱۵۴.....	۱. حضور و ظهور
۱۵۵.....	امام حاضر و امام ظاهر
۱۵۶.....	راه های تحصیل مقام حضور
۱۵۸.....	۲. بوی ولایت
۱۶۲.....	۳. فراخوانی ظهور
۱۶۴.....	۴. انس با قرآن
۱۶۵.....	۵. صدای ظهور
۱۶۷.....	۶. شفا از بیماری اخلاقی
۱۶۸.....	۷. دین باوران
۱۶۹.....	۸. ولایت گرایی
۱۷۰.....	۹. عدالت خواهی
۱۷۲.....	۱۰. صدقه سزی
۱۷۳.....	۱۱. غم فراق
۱۷۴.....	۱۲. تقوا و طهارت
۱۷۵.....	۱۳. حفظ اسرار
۱۷۶.....	۱۴. دوستی مؤمنان
۱۷۷.....	۱۵. غربت
۱۷۸.....	۱۶. برادری و برابری
۱۷۹.....	۱۷. ذکر بسیار
۱۸۰.....	۱۸. گمنامی

مقدمه

نکو گفت لقمان که نازیستن به از سال ها بر خطا زیستن

بسیاری از نارسایی ها و هنجارشکنی های اجتماعی در جوامع بشری، برخاسته از تربیت نادرست یا بی توجهی به اصول تربیت، به ویژه در قشر نوجوان و جوان است. امروزه دانستن مبانی و روش تربیت، از ضروریات نظام های آموزشی و فرهنگی است و هر چه جوامع گسترش می یابند و روابط بین آنها عمیق تر می شود، این ضرورت بیشتر احساس می شود. و حتی روی آوردن به حوزه های دینی و نگرش فرامادی به تربیت، از مقولات جدید حوزه های آموزشی در جهان غرب است.

پس از پیروزی انقلاب اسلامی در ایران، خاستگاه اسلامی تربیت و نگرش خانواده ها، مدیران و متصدیان امور تربیتی و فرهنگی در کشور، به روش های سازنده و هدایتگر قرآن کریم و روایات اهل بیت علیهم السلام، روزه روز بیشتر شده است و تلاش های فراوانی در این حوزه به منظور اسلامی کردن مبانی و روش تربیت در دستگاه های ذی ربط صورت گرفته است. با این وجود هنوز راه نسبتاً طولانی پیش روی ماست تا بتوانیم به اهداف عالی تربیت در نظام جمهوری اسلامی نائل شویم.

در تفکر دینی و اسلامی ما، آنچه متضمن سعادت و کامیابی جوامع بشری است و دنیا و آخرت آنها را آبادان می کند، عمل به قرآن کریم، سنت نبوی و عترت علوی است. در آیات قرآن کریم و احادیث و روایات اهل بیت علیهم السلام توصیه ها و مفاهیم تربیتی در کنار تجسم عینی و عملی، ما را از ارزش های نامطمئن و آزمون و خطا در عمل بازمی دارد و به روش ها و منش های سازنده ای که در سیره تربیتی ائمه اطهار علیهم السلام آثار و برکات خود را

نشان داده‌اند، عملاً رهنمون می‌شوند. از این جهت است که امام خمینی (ره) در آغاز وصیت‌نامه سیاسی-الهی خود، عمل به قرآن و عترت را متضمن سعادت و تکامل جوامع بشری می‌داند و حتی در نظام آفرینش کثرت‌ها را به کوثر وحدت می‌رساند، و حدیث نورانی نبی اکرم صلی الله علیه و آله که فرمود:

اِنِّی تَارِکٌ فِیْکُمْ الثَّقَلِیْنِ کِتَابَ اللّٰهِ وَعَتْرَتِیْ وَلَنْ یَفْتَرِقَا حَتّٰی یُرِدَا عَلٰی الْحَوْضِ.

شناخت نقل اکبر و نقل اصغر را به عنوان دو یادگار ذی‌قیمت فراروی تفکر و اندیشه ما قرار می‌دهد تا هرچه می‌خواهیم و تا فردای قیامت به آن نیازمندیم. از قرآن و عترت مطالبه کنیم.

با این سفارش امام راحل (ره)، بازگشت به قرآن و عترت و بازشناسی و تدوین روش‌های تربیتی از منظر قرآن و اهل بیت علیهم‌السلام نه تنها امر لازم، بلکه از ضروریات حوزه تربیتی و آموزشی نظام جمهوری اسلامی است و هم‌چنین این ضرورت تنها به حوزه آموزش و پرورش کشور منحصر نمی‌شود، بلکه هر فرد بیدار و عاقلی که خود را برای جهان آخرت و ملاقات با خداوند متعال مهیا می‌کند، به منشور تربیتی اسلام محتاج است. به این خاطر مؤلف سعی کرده است در این کتاب مطالبی را با عنوان «تربیت در مدرسه قرآن و ولایت» به نگارش درآورد که برای عوام و خواص جامعه ما در هر سنی مناسب باشد؛ یعنی، هم معلمان عزیز و هم والدین محترم در کنار فرزندان خود بتوانند در هر مقطع تحصیلی از آن استفاده کنند.

با این نگرش فصل اول کتاب را به خودشناسی که موضوع اصلی تربیت است اختصاص داده، و سعی کردم که خودشناسی را از منظر قرآن و ولایت به اجمال توضیح دهم. در فصل دوم به آداب تربیت که باید به عنوان راه و رسم زندگی معمول بشر درآید توجه شده است. در فصل سوم به عوامل تربیت اشاره شده است که یک مربی و معلم خوب علاوه بر آراستگی به آداب تربیت، نیازمند عوامل آن است که در تربیت و هدایت دیگران موفق باشد. فصل چهارم به آثار تربیت به عنوان نتایج کار و تلاش مربیان پرداخته است تا پس از پایان دوره تربیتی، شاهد حاصل تلاش و زحمات خود باشند و نیز کمبودها و کاستی‌ها را در کار خود شناسایی نمایند. و بالاخره در فصل پنجم به هدف

عالی تربیت در جامعه یا جوامع اسلامی اشاره کردم تا مشخص شود که هدف نهایی ما در همه نظام‌های پرورشی و آموزشی، تربیت انسان‌هایی وارسته و آماده از جهت علمی و عملی برای نظام جهانی امام زمان (عج) است.

این قله نهایی تربیت است که همه باید در هر شرایطی چشم به این قله بدوزیم و ساز و کار و تلاش‌های علمی، فرهنگی و اقتصادی خود را با آن هماهنگ کنیم. امیدوارم که کتاب پیش رو فتح بابی باشد برای محققان و تلاشگران این عرصه تا با حرکتی هدفمند به سوی جامعه مهدویت تلاش‌های علمی و فرهنگی خود را به کار گیرند و بخشی از موانع ظهور را با این حرکت خداپسندانه بردارند، و فراگیری تعالیم اهل بیت علیهم‌السلام را به عنوان يك ضرورت اساسی، زینت خانه‌های مردم منتظر ظهور آقا امام زمان (عج) کنند.

والسلام

در ضمن ثواب تألیف این کتاب را به روح مادرم تقدیم می‌کنم.
تقدیم به تو مادر عزیزم اشک از غم تو ز دیده ریزم

اسما علی منصور لاریجانی

۱۳۸۹/۱/۱۲